- польська мова: *франца (сифіліс), нагноток (мозоля), холера (холера), параліз (параліч)* і т.д.
- російська мова: *даувлєніє (гіпертонія), бешенство (сказ), язва (виразка шлунка), ушиб (вивіх), отьок (пухлина), чесотка (короста), нагноєніє (панариций), брушнак (червоний тиф)* і т.д.
- німецька мова: *тріпер (гонорея), беркольоз (туберкульоз), бранк , мілбранк (гангрена)* і т.д.;
- французька мова: *коклуіш (коколюш), грііп (грип)* і т.д.;
- італійська мова: *мальарійа (малярія)* і т.д.;
- чеська мова: *лідвиці (радикуліт)* і т.д.;
- турецька мова: *чума (малярія)* і т.д.

Отже, помітний пласт назв хвороб, які поширені на Буковині, становлять запозичення з інших мов, що зумовлено культурними, політичними, соціальними та історичними показниками розвитку зазначеного регіону країни, а саме контактування буковинських говірок із різними мовами. У перспективі проведеного лексичного дослідження отримані результати є вагомими для розв'язання низки теоретичних проблемних питань сучасної діалектології.

Вилка Л.Я.

УКРАЇНОЗНАВЧІ ТЕКСТИ В СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Кафедра суспільних наук та українознавства
Буковинський державний медичний університет

Сприйняття студентами-іноземними громадянами української мови як феномена національної культури дозволяє сформувати цілісну картину соціолінгвістичної компетенції, що сприяє значно кращому розумінню й вивченню мовних форм, лексики, дає можливість активної взаємодії з носіями мови.

Питання взаємодії мови і культури досліджують мовознавці, культурологи, етнологи, фольклористи, психологи, філософи (Б. Уорф, В. фон Гумбольдт, О. Потебня, В. Костомаров, А. Вежбицька, Д. Гудков, В. Жайворонок, В. Красних, А. Шмельов та ін.). За допомогою лінгвістичних методів дослідники опрацьовують широке поле питань лексичної компетенції народної культури, народної психології, міфотворчості.

Лінгвокраїнознавчим аспектом вивчення іноземної мови займаються як зарубіжні, так і вітчизняні науковці. Учені дотримуються позиції, що опанування мовою, набуття комунікативної компетенції неможливе без володіння лінгвокраїнознавчими знаннями (Н. Бориско, А. Бронська, З. Василько, А. Галенко, В. Горбань, Г. Максименко, О. Смолінська, О. Миролюбов, В. Топалов, Ю. Пассов, С. Ніколаєва, С. Пілішек, В. Дороз).

Проблему добору інформації про країну, куди іноземні студенти приїхали на навчання, вирішує лінгвокраїнознавство. Лінгвокраїнознавство віддзеркалює національно-культурний пласт мови. Саме інформація про культуру країни-опонента, країни-приймача, усвідомлення її культурних норм, принципів, звичаїв дають можливість глибше зануритись у мову, лексику, ментальність. Нині методисти усвідомлюють необхідність використання лінгвокраїнознавчого підходу як важливого принципу викладання іноземної мови для надання студентам необхідних знань про специфіку іншомовної країни.

Застосування лінгвокраїнознавчих прийомів у викладанні української мови як іноземної сприяє ознайомленню студентів зі знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни. Це створює своєрідний міст в діалозі культур (рідної культури студентів та власне української). Окрім цього, лінгвокраїнознавчі елементи в структурі української мови як іноземної сприяють усвідомленню специфіки явищ мови та їх порівняння з рідною мовою.

Реалізація лінгвокраїнознавчого підходу, його вдосконалення тісно пов'язані зі створенням відповідних навчально-методичних текстів країнознавчої тематики. Наступні теми можуть стати своєрідним екскурсом студентів-іноземців в українську культуру та географію: „Українська вишивка", „Українське вбрання", „Український побут", „Чернівці-

перлина Буковини", „Відомі українці" та інші. Важливим є забезпечення іноземним студентам можливості доторкнутися до реальних предметів нового для них культурологічного середовища: одяг (вінок, вишиванка, шапка, шаровари, чоботи), меблі, посуд, репродукції картин та ін.

Учені вважають, що вивчення іноземними студентами безеквівалентних слів української мови з метою засвоєння ними знань про Україну, культуру і побут українського народу є надзвичайно важливим моментом в процесі вивчення мови.

Глущенко М. О.

ІНЦЕСТ ЯК НЕНОРМАТИВНА СІМЕЙНА КРИЗА

Кафедра психології та філософії
Буковинський державний медичний університет

Сім'я в її синхронному функціонуванні є системою, що знаходиться в деякій рівновазі завдяки сталим зв'язкам. Однак саме ця рівновага є рухомою, живою, що змінюються і оновлюється. Згідно уявленнями В. Ю. Меновщикова, сімейна криза – це стан сімейної системи, що характеризується порушенням гомеостатичних процесів, які призводять до фрустрації звичних способів функціонування сім'ї та неможливості впоратися з новою ситуацією, використовуючи старі моделі поведінки.

До однієї з ненормативних сімейних криз психологи відносять інцест. Н. І. Оліфірович та З. Л. Старович диференціюють поняття психологічного та фізичного інцесту. Фізичним інцестом науковці називають інтимний та статевий зв'язок, між членами однієї сім'ї, наприклад між батьками і дітьми, між сиблінгами, або кровними родичами тощо. Психологічний сенс інцесту передбачає дії з сексуальним підтекстом, що відбуваються стосовно об'єкта інцесту для задоволення сексуальних потреб агресора, який емоційно пов'язаний з незалежною від нього людиною і є авторитетом для неї. Інцест не завжди включає сексуальний контакт або дотик, він може мати тільки психологічне підґрунтя, значення якого полягає в переживанні жертвою почуття здійсненого над нею насильства (наприклад, відверті розмови про секс, перегляд еротичних фільмів в присутності дитини; ситуації, коли дитина чує крики зі спальні батьків, чи коли вона бачить сам статевий акт).

Мюрей Боуен на основі власних досліджень описав основні проблеми, які виникають в сім'ї з інцестуозними стосунками: 1. Інцест – це крайній прояв недиференційованності в сім'ї. 2. Емоційні процеси в ядерній сім'ї характеризуються емоційним злиттям. 3. При інцесті процес проекції сфокусований на дитину, залучену в інцестуозні стосунки. 4. Інцестуозна поведінка є способом зниження тривоги, що виникає з неопрацьованих триангульованих стосунків і є виразом взаємопов'язаних процесів емоційного злиття. 5. Інцест повторюється в рамках міжпоколінного процесу. 6. Інцестуозна поведінка часто провокується вживанням алкоголю і / або наркотиків.

Н. Оліфірович описувала у контексті ненормативної сімейної кризи, що інцест регулює функціонування сім'ї та виконує основні функції: гомеостатичну (інцестуозна поведінка дозволяє знизити напругу і зберегти сім'ю шляхом задоволення всіх потреб усередині сім'ї, включаючи потребу в сексуальних контактах) та контролюючу (інцест символізує повне домінування одного учасника над іншим (як правило, домінування дорослого над дитиною), повний контроль над усіма сферами його життя).

Таким чином, інцест є однією з ненормативних сімейних криз. Інцест характеризується не лише як сексуальний статевий акт між кровними родичами, між братом та сестрою тощо, а має у власній структурі психологічний компонент: певні дії з сексуальним підтекстом, еротичні дотики, демонстрації сексуальних дій у присутності об'єкта інцесту тощо. Одними з причин виникнення інцесту є: порушення ієрархії сім'ї, спричинене неусвідомленим страхом розпаду сім'ї; інцест як спосіб зниження тривоги в сімейній системі; міжпоколінний сімейний сценарій. Зміни в сімейній ієрархічній структурі призводить до негнучкості системи, ригідності в розподілі сімейних ролей, норм і правил.